

Täsmällisyyttä kirjallisuusviitteisiin

Yksi tutkimustyön periaatteista on kontrolloitavuus. Siksi tutkimusraportti on kirjoitettava niin, että tehty työ on ainakin periaatteessa toistettavissa. Sama koskee myös käytettyä kirjallisuutta. Se on raportoitava siten, että lukija voi halutessaan tarkistaa, ovatko referoinnit kirjallisuudesta oikein ymmärrettyjä tai että esitetyt luvut vastaavat lähdekirjallisuutta.

Edellä olevasta seuraa se, mitä tutkimustekstin kirjallisuusviitteisiin on sisällytettävä. Lähdeteoksen ollessa monisivuinen ja esitetyn viitteen ollessa yksityiskohta, luku tms. myös ko. sivun/sivujen numero(t) esitetään tekstissä tekijän ja vuosiluvun ohella. Tätä tutkijakoulutuksessa aikanaan itsestään selvänä pidettyä periaatetta rikotaan nykyisin ainakin metsäntutkimuksessa yleisesti. Siten kirjallisuusviit-

teiden kontrollointi tulee lähes mahdottomaksi tai ainakin erittäin hankalaksi.

Sivujen yksilöinnistä aiheutuu hieman suurempi työ tutkijalle ja tekstin pieni piteneminen, mutta edut ovat ylivoimaiset. Kirjallisuusviitteet on huomattavasti helpompi kontrolloida, mikä vähentää virheitä ja toisaalta näennäiskirjallisuuden esittämistä.

Edellä olevaan viitaten ehdotan, että sivunumerot palautetaan kirjallisuusviitteisiin, ellei viitata koko teokseen tai suppeaan artikkeliin. Kyse ei ole aivan pienestä asiasta, koska epätäydelliset kirjallisuusviitteet mahdollistavat myös tieteellisen huijauksen. Siitä keskusteltiin pari vuotta sitten päivälehdissäkin.

Jouko Mäkelä